

(Tekst jednolity)

**PRZEDSIĘBIORSTWO
KOMUNIKACJI SAMOCHODOWEJ
Sp. z o.o.**

ul. Pionierów 8, 44-100 Gliwice

**REGULAMIN
ZAROBKOWEGO PRZEWOZU OSÓB
I RZECZY W KRAJOWYM
TRANSPORCIE DROGOWYM
GLIWICE 2003 R.**

ROZDZIAŁ I

Podstawa prawna, przedmiot oraz zakres stosowania regulaminu.

§ 1

- 1 Niniejszy regulamin ustala się na podstawie upoważnienia z art. 4 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. – Prawo Przewozowe (Dz.U. z 1995 r. Nr 119,poz. 575 z późniejszymi zmianami).
- 2 Regulamin określa warunki obsługi podróżnych, odprawy oraz zarobkowego przewozu osób i rzeczy przez PKS Sp. z o.o. w Gliwicach ul. Pionierów 8.
- 3 Regulamin stosuje się do zarobkowego przewozu osób i rzeczy w zakresie obejmującym:
 - 3a regularną, krajową komunikację publiczną,
 - 3b grupowe przewozy osób w komunikacji publicznej i zamkniętej.
- 4 Przyjęte w niniejszym opracowaniu uregulowania stosuje się w ścisłym powiązaniu z przepisami ustawy – Prawo przewozowe, z uwzględnieniem wydanych w jej wykonaniu aktów normatywnych oraz Kodeksu Cywilnego.

§ 2

Użyte w regulaminie określenia oznaczają :

- 1 Przewóz zarobkowy – działalność gospodarcza, polegająca na wykonywanym odpłatnie, na podstawie umowy, przewozie osób oraz rzeczy w regularnej komunikacji publicznej i w przewozach grupowych.
- 2 Komunikacja regularna – przewozy zarobkowe, wykonywane na drogach publicznych według skoordynowanego i podanego do wiadomości publicznej rozkładu jazdy autobusów, odbywające się na podstawie indywidualnych umów przewozu, zawieranych bezpośrednio między przewoźnikiem a podróżnymi.
- 3 Przewozy grupowe – przewozy wykonywane w czasie i na warunkach określonych w umowie, zawartej pomiędzy przewoźnikiem a organizatorem przewozu na rzecz osób trzecich tj. uczestników przewozu grupowego.
- 4 Punkt odprawy – przystanek autobusowy, dworzec lub przystanek dworcowy, będące miejscem rozpoczęcia lub zakończenia przewozu
- 5 Kurs autobusowy – połączenie między dwoma krańcowymi punktami odprawy na określonej trasie przewozu w komunikacji regularnej w jednym kierunku.
- 6 Autobus – pojazd samochodowy, skonstruowany z przeznaczeniem do przewozu nie mniej niż 9 osób na miejscach dla pasażerów.

ROZDZIAŁ II

Przepisy ogólne

§ 3

- 1 Przewoźnik osób w regularnej komunikacji publicznej jest zobowiązany do przewozu osób i rzeczy w zakresie wynikającym z podanego do publicznej wiadomości rozkładu jazdy autobusów oraz sposobu i warunków zawierania umowy przewozu.
- 2 Zawarcie umowy przewozu w regularnej, publicznej komunikacji autobusowej wymaga spełnienia przez podróżnego warunku nabycia biletu na przejazd/przewóz bagażu-albo udokumentowania przysługujących mu uprawnień do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego-przed rozpoczęciem przewozu.
- 3 Przewóz uważa się za rozpoczęty z chwilą, gdy autobus, w którym znajduje się podróżny ruszy z miejsca odjazdu.
- 4 Umowa przewozu, do której zawarcia dochodzi z naruszeniem przez podróżnego warunków o których mowa w ust. 1 – tj. przez samo zajęcie miejsca w autobusie – nabiera mocy wiążącej, jeżeli podróżny spełni lub zobowiąże się do spełnienia warunków uiszczenia należności przewozowej, powiększonej o opłatę dodatkową za przejazd/ przewóz bagażu/ bez ważnego biletu.

§ 4

Przewoźnik może zawierać umowy grupowe przewozu osób w komunikacji zamkniętej (na zasadzie tzw. „najmu autobusu”), przewidując świadczenie w tym zakresie usług o charakterze okazjonalnym (przewozy wycieczkowe, turystyczne, okolicznościowe, itp.) lub stałym (pracownicze i szkolne).

§ 5

- 1 Sposób ustalenia i wysokość opłat za przewóz osób i rzeczy oraz zakres i warunki realizacji uprawnień do przejazdów ulgowych i bezpłatnych określa stosowana przez przewoźnika taryfa.
- 2 Przewoźnik podaje do wiadomości publicznej aktualne tabele opłat taryfowych i zapewnia zainteresowanym podróżnym bezpłatny wgląd do obowiązujących go przepisów przewozowych.

§ 6

Przewoźnik jest zwolniony od obowiązku przewozu, jeżeli :

- a zachodzą uniemożliwiające przewóz okoliczności, których przewoźnik nie mógł uniknąć, ani nie mógł zapobiec ich skutkom;
- b klient nie zastosował się do przepisów przewozowych;
- c ze względu na rodzaj przewozu nie ma możliwości jego wykonania przy użyciu posiadanych środków transportowych;
- d w innych przypadkach przewidzianych w niniejszym regulaminie.

§ 7

Przewoźnik ponosi wobec podróżnego pełne skutki odszkodowawcze w razie przedwczesnego odjazdu autobusu, natomiast za szkodę powstałą wskutek opóźnionego przyjazdu autobusu lub odwołania kursu, przewidzianego w rozkładzie jazdy, odpowiada tylko wówczas, gdy wynikają one z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa jego pracownika.

Za rzeczy i zwierzęta, które podróżny przewozi ze sobą pod własnym nadzorem przewoźnik ponosi odpowiedzialność, jeżeli szkoda powstała z jego winy.

Przewoźnik odpowiada za rzeczy podróżnego, umieszczone podczas przewozu w schowku bagażowym autobusu jak za przesyłkę, ponosząc skutki ich utraty, ubytku lub uszkodzenia.

Powstanie szkody, na którą podróżny został narażony podczas przewozu, powinno być zgłoszone niezwłocznie po jej ujawnieniu i wymaga pisemnego potwierdzenia przez obsługę autobusu.

W grupowych przewozach osób, wykonywanych w regularnej komunikacji publicznej przewoźnik ponosi odpowiedzialność wobec uczestników na zasadach określonych w ustępach 2 i 3, a wobec organizatora na zasadach określonych w ustępie 1.

Zakres i wysokość odszkodowania należnego podróżnemu, poszkodowanemu z winy przewoźnika, ustala się na zasadach określonych odnośnymi ustawy Prawo Przewozowe i Kodeksu Cywilnego.

§ 8

Podróżny odpowiada za zawinione przez siebie, względnie przez osobę pozostającą pod jego bezpośrednią opieką, uszkodzenie lub zniszczenie autobusu albo innych urządzeń przewoźnika i obowiązany jest zapłacić odszkodowanie z tego tytułu w wysokości rzeczywistych kosztów wyrządzonej szkody.

§ 9

Tryb wzajemnego dochodzenia roszczeń przez przewoźnika i usługobiorcę w postępowaniu sądowym (po bezskutecznym wyczerpaniu drogi reklamacji/ wezwania do zapłaty), określają przepisy art. 75 ustawy-Prawo Przewozowe.

Warunki, jakim powinny odpowiadać reklamacje i wezwania do zapłaty oraz szczegółowy tryb załatwiania reklamacji określa w drodze rozporządzenia minister właściwy do spraw transportu.

ROZDZIAŁ III

Przewóz osób w komunikacji regularnej

§ 10

- 1 Przewoźnik osób w regularnej komunikacji publicznej obowiązany jest zapewnić podróżnym odpowiednie warunki bezpieczeństwa i należytej obsługi.
- 2 Przewoźnik ogłasza:
 - 2a we wszystkich punktach odprawy- rozkłady jazdy, określające przestrzenny i czasowy zakres oferty przewozowej;
 - 2b w dworcowych punktach odprawy – informacje o cenach i warunkach sprzedaży biletów, godzinach otwarcia kas biletowych oraz wyciąg ważniejszych przepisów przewozowych i porządkowych;
- 3 Przewoźnik zapewnia podróżnym, za pomocą urządzeń nagłaśniających, bieżącą informację o odjazdach autobusów z dworcowych punktów odprawy, a w razie zakłóceń w regularności ruchu podaje komunikaty o ich przyczynie i przewidywanym czasie trwania.
- 4 Przewoźnik może ustalić, że z pewnych kursów autobusowych mogą korzystać w pierwszej kolejności określeni podróżni, np. posiadacze biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych.
- 5 Ograniczenie powszechności dostępu do niektórych kursów w komunikacji regularnej podaje się w rozkładzie jazdy, oraz na dworcowych i przystankowych tablicach z godzinami odjazdów autobusów.

§ 11

- 1 podróżny obowiązany jest posiadać ważny bilet lub dokument uprawniający do przejazdu i okazywać go na żądanie obsługi autobusu i organów kontroli. Bilet stanowi dowód zawarcia umowy przewozu i nabycia uprawnienia do określonego w nim przejazdu. Przewoźnik który wydał bilet, obowiązany jest do świadczenia przewozu zgodnie z treścią biletu na rzecz jego nabywcy.

- 2 W bilecie na przejazd określa się wysokość należności oraz dane niezbędne do ustalenia zakresu uprawnień podróznego, a w bilecie imiennym, uprawniającym do przejazdów wielokrotnych- także tożsamość jego posiadacza.
- 3 Bilet wolno odstąpić innej osobie tylko wtedy, gdy nie jest imienny, a przejazd nie został rozpoczęty.
- 4 Bilet uprawnia do przejazdu określonym kursem autobusowym i nie daje prawa do przerwy w podróży na przystankach pośrednich na trasie przewozu. Przy przejazdach z przesiadaniem podróźny winien nabyć na każdy kurs oddzielny bilet, chyba, że przewoźnik wprowadził tzw. kursy łączone.
- 5 Przejazd posiadaczy biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych innym kursem niż określony w bilecie jest dopuszczalny w miarę wolnych miejsc w autobusie i tylko w kursach tego samego przewoźnika.
- 6 Bilety okresowe bez wyznaczonych godzin przejazdu uprawniają ich posiadaczy do pierwszeństwa przy zajmowaniu wolnych miejsc w autobusie tylko przed osobami nie posiadającymi żadnego dokumentu, uprawniającego do przejazdu.
- 7 W razie utraty biletu podróźny traci prawo do dalszego przejazdu i winien wykupić bilet ponownie. Wtórników biletów utraconych (dotyczy to również imiennych biletów uprawniających do przejazdów wielokrotnych) nie wydaje się.

§ 12

- 1 Podróżny obowiązany jest nabyć bilet na przejazd przed rozpoczęciem przewozu w kasie biletowej na dworcu autobusowym lub innym punkcie sprzedaży lub u kierowcy autobusu.
- 2 Sprzedaży i przedsprzedaży biletów dokonuje się zasadniczo według kolejności zgłaszania podróźnych. Inwalidzi o widocznym kalectwie, kobiety ciężarne, osoby z małymi dziećmi na rękach oraz inne osoby, uprawnione na mocy odrębnych przepisów, mogą nabyć bilet poza kolejnością.
- 3 Przewoźnik wyznacza w razie potrzeby i miarę możliwości oddzielne kasy biletowe do sprzedaży biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych. Warunki nabywania i korzystania z tych biletów określa taryfa.
- 4 Posłowie na Sejm i Senatorowie RP, osoby korzystające z okresowych biletów służbowych oraz okaziciele dokumentów uprawniających do bezpłatnego przejazdu powinni przed zamierzoną podróżą dokonać w kasie biletowej rezerwacji miejsca na przejazd autobusem .Prawo zamówienia miejsca w tych przypadkach przysługuje poza kolejnością.
- 5 Najpóźniej na 5 minut przed odjazdem autobusu kasa biletowa może odmówić sprzedaży biletu.
- 6 Podróżny, który nie nabył biletu w kasie oraz osoba wsiadająca na przystanku, na którym nie ma kasy biletowej może nabyć bilet w autobusie, pod warunkiem, że są w nim jeszcze wolne miejsca, a brak biletu zgłosi obsłudze przed wejściem lub bezpośrednio po wejściu do autobusu.
- 7 Płacąc za przejazd podróźny zobowiązany jest żądać wydania biletu oraz sprawdzić czy jest on właściwy.

§ 13

- 1 Podróżny, który posiada bilet na przejazd ma prawo:
 - 1a przejazdu w zakresie na jaki opiewa bilet i w określonym autobusie;
 - 1b Przewiezienia ze sobą bezpłatnie:
 - jednego dziecka w wieku podanym w taryfie jeżeli nie żąda dla niego osobnego miejsca
 - rzeczy zaliczanych do bagażu ręcznego (§ 20 ust. 2)
 - małych zwierząt (oprócz psa) i ptaków (§ 20 ust.5)
 - składanego wózka inwalidzkiego, jeżeli jest inwalidą poruszającym się przy jego pomocy;

- 1c przewiezienia za opłatą, przewidzianą w taryfie, na podstawie biletu bagażowego;
- rzeczy, zabranych do wnętrza autobusu, których ilość, waga i wymiary nie pozwalają zaliczyć tych rzeczy do bagażu ręcznego oraz psa (§20 ust.3-4);

rzeczy, umieszczonych w osobnym schowku bagażowym autobusu.

- 2 Podróżny obowiązany jest zachować bilet na przejazd i na przewóz bagażu do czasu zakończenia podróży oraz dbać o to, aby wysiąść na właściwym przystanku.

§ 14

- 1 Miejsca zatrzymywania się autobusów na trasach ich kursowania wskazują oznaczone odpowiednimi tablicami przystanki autobusowe „taryfowe” i „na żądanie”.
- 2 Nazwy przystanków autobusowych ze wskazaniem zatrzymujących się na nich autobusów podaje się do wiadomości publicznej w rozkładzie jazdy.
- 3 Do obowiązków kierowców należy zatrzymywanie autobusów na przystankach przewidzianych w rozkładzie jazdy.
- 4 Kierowca obowiązany jest wstrzymać odjazd autobusu, ruszającego z przystanku, w celu zabrania spóźnionego podróżnego, sygnalizującego zamiar skorzystania z przejazdu tym autobusem.
- 5 Za wyjątkiem przypadków uzasadnionych szczególnymi okolicznościami (ust.4 i 5), podróżni mogą wsiadać i wysiadać z autobusów tylko na przystankach autobusowych. Na przystankach, oznaczonych tablicami z napisem „na żądanie” autobusy zatrzymują się jedynie na żądanie podróżnych.
- 6 Osobę, która doznała w drodze nagłej niedyspozycji lub ataku choroby, kierowca autobusu ma obowiązek dowieść bezpośrednio do najbliższego punktu pomocy medycznej.

§ 15

- 1 Przy wsiadaniu do autobusu i wysiadaniu z niego oraz podczas przewozu podróżny obowiązany jest stosować się do przepisów porządkowych ogłaszanych przez przewoźnika oraz do wskazówek kierowcy, który odpowiada za zapewnienie właściwych i bezpiecznych warunków przewozu osób i rzeczy.
- 2 Przy zajmowaniu przez podróżnych miejsc w autobusie przewoźnik uwzględnia pierwszeństwo przejazdu, przysługujące równorzędnie /według kolejności wsiadania/ posiadaczom ważnych na dany kurs biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych oraz osobom z biletami jednorazowymi, zakupionymi na ten kurs w kasie biletowej.
- 3 Podróżny może zająć w autobusie jedno miejsce dla siebie oraz po jednym miejscu dla każdej jadącej z nim osoby, której bilet może okazać.
- 4 Numery miejsc widniejące na biletach nabytych w kasie obowiązują tylko w autobusach pośpiesznych, a w kursach zwykłych o miejscu zajęтым w autobusie decyduje kolejność wsiadania.
- 5 W autobusach pośpiesznych z miejscami numerowanymi, miejsce wskazane na bilecie przysługuje podróżnemu tylko przy wsiadaniu na przystanku, z którego autobus rozpoczyna jazdę. Wsiadając na przystanku pośrednim podróżny może zająć swoje miejsce, oznaczone numerem na bilecie, jeżeli nie zostało ono jeszcze zajęte przez innego podróżnego albo inne wskazane przez kierowcę, o ile w autobusie są nadal wolne miejsca.
- 6 Podróżny zajmujący miejsce, oznaczone napisem „dla inwalidy” lub „dla osoby z dzieckiem na ręku” winien je zwolnić dla osoby uprawnionej. Nie dotyczy to pasażerów autobusów pośpiesznych, którzy posiadają bilety z wyznaczonymi numerami miejsc.
- 7 W czasie jazdy podróżny powinien zachować rozwagę i ostrożność, a w szczególności nie powinien otwierać drzwi i okien bez zgody kierowcy, wyrzucać przez nie jakichkolwiek przedmiotów oraz wskakiwać i wyskakiwać z autobusu, będącego w ruchu.

- 8 Podróżnemu nie wolno zachowywać się w autobusie w sposób, utrudniający pracę kierowcy i uciążliwy dla współpasażerów.

We wszystkich autobusach komunikacji publicznej obowiązuje ustawowy zakaz palenia tytoniu przez podróżnych i obsługę.

§ 16

- 1 Przewoźnik nie dopuszcza do przewozu i ma prawo- korzystając w razie potrzeby z pomocy organów porządkowych – usunąć z autobusu lub z obiektu dworcowego osoby :
 - 1a odmawiające uiszczenia należności za przejazd autobusem;
 - 1b nie przestrzegające- pomimo upomnienia- obowiązujących przepisów i nie podporządkowujące się wskazówkom personelu przewoźnika;
 - 1c nietrzeźwe, zakłócające spokój i wywołujące swym zachowaniem zgorszenie publiczne;
 - 1d znajdujące się w stanie, który z różnych względów, może być uciążliwy lub niebezpieczny dla otoczenia;
 - 1e mogące zabrudzić inne osoby oraz zanieczyścić wnętrze autobusu lub pomieszczenia dworcowe;
 - 1f nie spełniające warunków granicznej odprawy celno-paszportowej w autobusach, obsługujących regularną komunikację międzynarodową.
- 2 Obsługa autobusu ma prawo odmówić zabrania do przewozu większej ilości osób niż wynosi liczba miejsc, określona w dowodzie rejestracyjnym pojazdu.
- 3 Jeżeli ze względu na brak miejsc w autobusie nie można przyjąć do przewozu więcej osób, kierowca jest obowiązany umieścić za szybą czołową pojazdu tablice informującą o tym podróżnych, oczekujących na przystanku.

§ 17

- 1 Za całkowicie lub częściowo wykorzystany bilet na przejazd jednorazowy przewoźnik obowiązany jest zwrócić stosowną kwotę należności pod warunkiem, że podróżny dokona zwrotu lub uzyska poświadczenie niewykorzystania biletu przed upływem terminu jego ważności.
- 2 Nie wymagają poświadczenia bilety całkowicie niewykorzystane, zwrócone w kasie przewoźnika najpóźniej w przeddzień daty ważności biletu.
- 3 Podstawą do obliczenia zwracanej należności jest cena niewykorzystanego biletu zwróconego:
 - 3a bezpośrednio w kasie nabycia, co najmniej na 15 minut przed rozpoczęciem przejazdu (należność zwraca kasa biletowa);
 - 3b w trybie reklamacji złożonej na piśmie, najpóźniej w terminie 30 dni od daty ważności biletu, po uprzednim poświadczeniu jego niewykorzystania (należność zwraca przewoźnik obsługujący dany kurs).
- 4 Poświadczenia o niewykorzystaniu biletu dokonuje:
 - 4a przed rozpoczęciem przejazdu- uprawniony pracownik przewoźnika (dyżurny ruchu) w początkowym punkcie odprawy;
 - 4b po rozpoczęciu przejazdu (w razie częściowego niewykorzystania biletu)- obsługa autobusu.
- 5 Bilet poświadczony jako niewykorzystany uprawnia podróżnego wyłącznie do ubiegania się o zwrot zapłaconej należności, nie przedłuża się ważności tego biletu na przejazd w późniejszym terminie, a podróżny powinien wykupić nowy bilet.
- 6 Należność za częściowo niewykorzystane bilety zwraca się wyłącznie na podstawie reklamacji, obsługa nie jest uprawniona do zwrotu pieniędzy.

- 7 Do obliczenia zwracanej należności przyjmuje się:
 - 7a za bilety na przejazd jednorazowy :
 - w razie całkowitego niewykorzystania biletu – zapłaconą należność
 - w razie częściowego niewykorzystania biletu - różnicę między zapłaconą należnością przypadającą za wykonane świadczenie
 - 7b za bilety na przejazd wielokrotny:
 - zapłaconą należność – za bilet zwrócony przed pierwszym dniem terminu jego ważności (zwrot przyjmuje kasa biletowa);
 - 7c należność proporcjonalną do liczby niewykorzystanych przejazdów, o ile bilet został zwrócony w okresie jego ważności w trybie pisemnej reklamacji wg. uznania przewoźnika
- 8 Nie przysługuje zwrot należności za bilety niewykorzystane z przyczyn zawinionych przez podróżnego, zwracane po terminie ich ważności lub po odjeździe autobusu, w którym winny być wykorzystane chyba, że podróżny uzyskał wcześniej poświadczenie niewykorzystania biletu lub udokumentował, że nie mógł go wykorzystać z powodu choroby albo innych ważnych przyczyn, całkowicie od niego niezależnych.
- 9 Od zwracanych należności określonych w ust. 2 i 6 przewoźnik potrąca 10 % odstępnego
- 10 Nie stosuje się potrącenia odstępnego i zwraca podróżnemu całą należność zapłaconą za przejazd, jeżeli odstąpił on od umowy przewozu z przyczyn występujących po stronie przewoźnika (np.. przerwy w ruchu i utraty połączenia na skutek awarii autobusu albo odwołania, bądź opóźnienia kursu przewidzianego w rozkładzie jazdy) i nie skorzystał z przewozu zastępczego.
- 11 Przepis ust. 10 nie ma zastosowania do przejazdów, które odbywają się na podstawie biletów na przejazd wielokrotny.

§ 18

- 1 Podróżny, u którego organ kontrolny przewoźnika ujawnił brak ważnego biletu na przejazd lub na przewóz rzeczy i bagażu, podlegającego opłacie, a także podróżny nie mogący udokumentować uprawnień do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego obowiązany jest do uiszczenia należności przewozowej oraz opłaty dodatkowej, której wysokość, określoną w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw transportu podaje taryfa.
- 2 Opłatę o której mowa w ust.1 stosuje się również w przypadku stwierdzenia, że podróżny zabrał do autobusu rzeczy wyłączone z przewozu lub spowodował bez uzasadnionej przyczyny zatrzymanie, opóźnienie lub zmianę trasy przejazdu autobusu.
- 3 Należność przewozową za drogę, którą podróżny przebył bez biletu pobiera się według taryfy normalnej, nie uwzględniając ewentualnych uprawnień do ulg. Jeżeli nie można ustalić miejsca rozpoczęcia przejazdu należność tą oblicza się za całą drogę przebytą przez autobus.
- 4 Podróżny, który odmawia uiszczenia należności i opłaty dodatkowej podczas kontroli w autobusie, może kontynuować podróż, jeżeli wylegitymuje się dokumentem tożsamości i podpisze zobowiązanie do zapłaty należnej kwoty w terminie 7 dni od daty przyjęcia wezwania. W przeciwnym razie organ kontrolny może na najbliższym przystanku usunąć podróżnego z autobusu.
- 5 Należność nie uiszczona w terminie podanym w ust. 4 podlega przymusowemu ściągnięciu wraz z kosztami dodatkowego postępowania.
- 6 Ujawnione u podróżnego bilety sfalszowane lub podrobione zatrzymuje się i przekazuje z odpowiednim doniesieniem organom ścigania. Osobę posługującą się takim biletom lub dokumentem traktuje się jako jadącą bez ważnego biletu.
- 7 W razie braku biletu miesięcznego podczas kontroli, pasażer ma możliwość okazać ten bilet celem anulowania kary za bezbiletowy przejazd pod warunkiem, że:
 - 7a bilet został wykupiony przed dokonaniem kontroli;

7b bilet wraz z dokumentem uprawniającym do nabycia biletu miesięcznego zostanie okazany w siedzibie przewoźnika w terminie do 3 dni od daty kontroli;

7c uiści opłatę manipulacyjną w wysokości 10 zł.

ROZDZIAŁ IV

Przewóz rzeczy podróznego

§ 19

Rzeczy przewożone przez podróznego może on zabrać ze sobą do wnętrza autobusu albo oddać do przewozu w oddzielnym schowku bagażowym.

§ 20

1 Rzeczy dopuszczone do przewozu w zależności od ich rozmiarów, ilości i sposobu rozmieszczenia mogą być przewożone bezpłatnie lub za opłatą przewidzianą w taryfie.

2 Nie podlegają opłacie łatwe do przenoszenia przedmioty, stanowiące bagaż ręczny, które:

2a nie tamują przejść, nie przeszkadzają podróżnym i nie narażają ich na niewygodę lub niebezpieczeństwo

2b są trzymane przez podróznego w ręku lub na kolanach

2c nie wymagają dla ich rozmieszczenia więcej przestrzeni, niż ta, którą podróżny ma do swojej dyspozycji na półce nad zajmowanym fotelem lub pod nim

3 Za każdą sztukę rzeczy przewożonych wewnątrz autobusu, a nie rozmieszczonych w sposób określony w ust. 2 oraz rzeczy umieszczonych podczas przewozu w schowku bagażowym autobusu pobiera się opłatę, której wysokość podaje taryfa, stosowana przez przewoźnika. Na rzeczy przewożone za opłatą wydaje się podróżnemu bilet bagażowy.

4 Za przewóz psa (bez względu na jego wielkość) pobiera się opłatę jak za jedną sztukę rzeczy. Pies musi być trzymany na smyczy i mieć założony kaganiec, a jego opiekun winien okazać przy wsiadaniu do autobusu ważne świadectwo szczepienia psa.

5 Dopuszcza się przewóz w autobusie bez opłaty małych zwierząt pokojowych i ptaków, jeśli nie są one uciążliwe dla pozostałych pasażerów z powodu woni lub hałasu i są zabezpieczone przed wyrządzeniem przez nie szkody.

6 W autobusie nie wolno przewozić:

6a przedmiotów, mogących wyrządzić szkodę podróżnym lub mieniu przewoźnika i utrudniających warunki odbywania podróży;

6b rzeczy, których przewóz jest zabroniony na podstawie odrębnych przepisów administracyjnych, celnych, sanitarno-porządkowych, w tym: materiałów cuchnących, zapalnych, łatwopalnych, wybuchowych, żrących, trujących, radioaktywnych i innych niebezpiecznych materiałów

6c nabitej broni palnej (zakaz ten nie dotyczy osób, które są uprawnione do jej noszenia, ze względu na pełnione funkcje);

6d przedmiotów wzbudzających odrazę;

6e żywych zwierząt, z wyjątkiem przewidzianym w ust. 4 i 5.

7 W razie uzasadnionego podejrzenia, że bagaż podróznego zawiera rzeczy, których przewozić nie wolno (ust.6), przewoźnik ma prawo sprawdzić w obecności podróznego zawartość tego bagażu, a w razie potwierdzenia się podejrzeń- odmówić zabrania go do przewozu.

8 Jeżeli nie można ustalić właściciela bagażu, podlegającego sprawdzeniu (ust.7), przewoźnik dokonuje tej czynności przy udziale dwóch osób postronnych (świadków) i postępuje z zakwestionowanymi przedmiotami w sposób, określony przepisami o rzeczach znalezionych.

- 9 Po zakończonym przewozie obsługa autobusu wydaje podróżnym rzeczy przewożone w schowku bagażowym.
- 10 Sposób postępowania z rzeczami nie odebranymi przez podróżnego po zakończeniu przewozu określają przepisy o rzeczach znalezionych.

ROZDZIAŁ V

Grupowe przewozy osób w komunikacji zamkniętej (najem autobusów)

1 **§ 21**

Realizacja grupowego przewozu osób w komunikacji zamkniętej polega na zadysponowaniu do wykonania usługi, zamówionej przez organizatora przewozu, odpowiednio przygotowanego autobusu, prowadzonego przez uprawnionego kierowcę.

- 2 Zamówienie na grupowy przewóz osób autobusem powinno być złożone przez organizatora przewozu w formie pisemnej. Przewoźnik może przyjąć zamówienie ustne, które wymaga późniejszego potwierdzenia na piśmie.
- 3 Treść zamówienia powinna obejmować: nazwę albo imię i nazwisko oraz adres organizatora przewozu, a także dane potrzebne do ustalenia warunków przewozu i obliczenia należności za usługę.
- 4 Umowę przewozu uważa się za zawartą z chwilą uzgodnienia przez strony istotnych dla jej realizacji postanowień, a w szczególności:
 - 4a rodzaju i wymaganej pojemności autobusu;
 - 4b czasu i miejsca podstawienia pojazdu;
 - 4c przewidywanego czasu trwania usługi;
 - 4d przebiegu trasy i punktu docelowego przewozu;
 - 4e wysokości lub sposobu wyliczenia należności oraz terminu i sposobu jej uregulowania przez organizatora przewozu;
 - 4f innych kwestii, które strony uznają za istotne.
- 5 Treść umowy powinna być potwierdzona pisemnie.

§ 22

- 1 W razie odstąpienia przez organizatora od umowy przewozu co najmniej 7 dni przed zamówioną usługą, przewoźnikowi przysługuje odszkodowanie w wysokości 5 % należności określonej w umowie.
W przypadku odstąpienia przez organizatora od umowy przewozu w terminie krótszym niż 7 dni przed zamówioną usługą, przewoźnikowi przysługuje 10 % należności określonej w umowie.
Odszkodowanie w tej samej wysokości przysługuje najemcy w razie odstąpienia od umowy po takich terminach przez przewoźnika.
- 2 Jeżeli przewoźnik nie może podstawić autobusu o umówionym rodzaju i pojemności winien niezwłocznie poinformować organizatora, jaki pojazd może być podstawiony zastępczo.
- 3 W przypadku podstawienia autobusu zastępczego przewoźnik nie może żądać od organizatora opłaty wyższej niż za podstawienie pojazdu zamówionego chyba, że strony umówią się inaczej.

§ 23

- 1 Kierowca obsługujący autobus obowiązany jest podczas przewozu stosować się do dyspozycji organizatora w zakresie związanym z realizacją usługi.

- 2 Jeżeli nie stoją temu na przeszkodzie względy eksploatacyjne i nie zagraża to bezpieczeństwu przewozu, obsługa autobusu może wykonywać dodatkowe dyspozycje i zalecenia organizatora, za które przysługuje przewoźnikowi dodatkowa opłata.

§ 24

- 1 Organizator przewozu zobowiązany jest do nadzoru nad przestrzeganiem przez uczestników przewozu obowiązujących przepisów porządkowych. Najemca i uczestnik przewozu ponoszą solidarną odpowiedzialność za szkody wyrządzone w mieniu przewoźnika, chyba że strony umówią się inaczej.
- 2 Zał. Wzór zamówienia na usługę przewozową

Gliwice dnia.....
Prezes Zarządu

TARYFA PRZEWOZU OSÓB I BAGAŻU W MIĘDZYMIASTOWEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ

Obowiązuje od 1 lipca 2003 roku

Na podstawie:

art. 4 i 11 ustawy – Prawo Przewozowe (Dz. U. z 1984 r. Nr 53, poz. 272 z późniejszymi zmianami);
art. 8 ustawy z dnia 5 lipca 2001 roku o cenach (Dz. U. Nr 97, poz. 195 z późniejszymi zmianami);
ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami – publicznego transportu drogowego (Dz. U. Nr 54, poz. 254 z późniejszymi zmianami.). Wprowadza się taryfę przewozu osób i bagażu w międzymiastowej komunikacji autobusowej Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o. w Gliwicach ul. Pionierów 8.

ROZDZIAŁ I

Postanowienia ogólne

§ 1

Obszar i zakres ważności taryfy

1. Taryfa niniejsza obowiązuje przy zarobkowym, regularnym przewozie osób i rzeczy (bagażu) autobusami, wykonywanym przez PKS Sp. z o.o. w Gliwicach ul. Pionierów 8.
2. Taryfa jest dostępna w PKS Sp. z o.o. w Gliwicach ul. Pionierów 8

§ 2

Warunki zawarcia umowy przewozu

- 1 Umowę przewozu zawiera się przez nabycie biletu na przejazd.
- 2 Bilety na przejazd autobusami PKS Sp. z o.o. w Gliwicach są sprzedawane w kasie biletowej na dworcu autobusowym oraz przez obsługę autobusu.
- 3 Bilet, który wymaga skasowania należy skasować pod rygorem nieważności umowy przewozu.

§ 3

Rodzaje opłat taryfowych

- 1 Taryfa zawiera postanowienia i opłaty, dotyczące:

- 1a przewozu osób w regularnej komunikacji autobusowej;
 - 1b przewozu osób z biletami miesięcznymi i wieloprzejazdowymi okresowymi;
 - 1c przewozów ulgowych;
 - 1d przewozu rzeczy (bagażu);
 - 1e dodatkowych opłat, związanych z przewozem osób i rzeczy (bagażu).
- 2 Opłaty określone w niniejszej taryfie są cenami umownymi.

§ 4

Odległość taryfowa

- 1 Rzeczywistą odległość taryfową ustala się na podstawie map 1:100 000 lub pomiarów dokonywanych na podstawie wskazań licznika kilometrowego pojazdu między punktami zatrzymywania się autobusu, na których mogą wsiadać pasażerowie, zwanych przystankami taryfowymi i podaje się ją w cennikach biletowych dla każdej linii autobusowej oddzielnie.
- 2 Przy wsiadaniu do autobusu na przystanku „na żądanie” tj. na przystanku nie taryfowym, pobiera się opłatę za przewóz osób i rzeczy za odległość taryfową od najbliższego przystanku taryfowego, położonego w kierunku przeciwnym do jazdy autobusu. Jeżeli przejazd kończy się na przystanku nie taryfowym opłatę pobiera się jak za odległość taryfową do najbliższego przystanku taryfowego, położonego w kierunku jazdy autobusu.
- 3 Jeżeli w danej miejscowości znajduje się przystanek taryfowy (główny) oraz przystanek „na żądanie” / tylko dla wysiadających lub tylko dla wsiadających/ opłatę pobiera się za odległość taryfową do i od przystanku taryfowego, niezależnie od przystanku, na którym pasażer wsiada lub wysiada.
- 4 Jeżeli autobus zjeżdża z trasy głównej na określonym przystanku i po wjeździe do jakiejś miejscowości wraca na trasę główną na tym samym przystanku, dodatkowy przejazd nie jest wliczany do odległości taryfowej między przystankami na trasie głównej.

ROZDZIAŁ II

Postanowienia i opłaty za przewozy ogólne

§ 5

Opłaty za przewóz osób

- 1 Opłaty za przewóz osób ustala się w zależności od:
 - 1a rodzaju komunikacji, którą odbywa się podróż;
 - 1b odległości taryfowej przewozu;
 - 1c uprawnień podróżnych do korzystania z ulg przejazdowych, określonych w postanowieniach taryfy.
- 2 Opłaty za jednorazowe przejazdy osób, normalne i ulgowe, są podane w tabelach opłat, stanowiących załączniki do taryfy.
- 3 Na podstawie tabel opłat, wymienionych w ust. 2 przewoźnik ustala osobno dla każdej linii autobusowej: odległości taryfowe między przystankami oraz wysokość opłat normalnych i ulgowych.
- 4 Tabele opłat podaje się do wiadomości publicznej za pomocą wywieszek na dworcach: w poczekalniach dla podróżnych, przy kasach biletowych, itp., a na żądanie powinny być okazywane podróżnemu w autobusie.
- 5 Przewoźnik może, w zależności od potrzeb miejscowych, wprowadzić bilety wieloprzejazdowe okresowe. Cenę biletu wieloprzejazdowego ustala się jako wielokrotność odpowiedniej ceny biletu jednorazowego.

§ 6

Bilety miesięczne imienne ogólnodostępne i szkolne

- 1 Bilet miesięczny imienny ogólnodostępny może nabyć każda osoba fizyczna.
- 2 Bilety miesięczne imienne ogólnodostępne wydaje się na przejazdy autobusami w komunikacji zwykłej i przyspieszonej.
- 3 Osoba uprawniona do korzystania z ulgi 49 % na mocy przepisów szczególnych, może nabyć bilet miesięczny ulgowy.
- 4 Bilety miesięczne ważne są na kursach, na które zostały sprzedane. Dopuszcza się przejazd innym kursem w miarę posiadania wolnych miejsc i pod warunkiem, że kurs wykonywany jest przez tego samego przewoźnika.
- 5 Do nabywania biletów imiennych miesięcznych ulgowych (37%) wyłącznie na przejazdy autobusami komunikacji zwykłej, z miejsca zamieszkania do szkoły i z powrotem uprawnieni są:
 - nauczyciele szkół podstawowych i ponad podstawowych
 - publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych;
 - nauczyciele akademicy, odpowiednio na podstawie legitymacji nauczyciela lub nauczyciela akademickiego wg. wzoru określonego przez Ministra Edukacji Narodowej.
- 6 Do nabywania biletów imiennych miesięcznych szkolnych (49%) wyłącznie na przejazdy autobusami komunikacji zwykłej z miejsca zamieszkania do szkoły, uczelni i z powrotem uprawnieni są:
 - dzieci i młodzież w okresie od rozpoczęcia odbywania obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego do ukończenia gimnazjum, szkoły ponad podstawowej lub ponadgimnazjalnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia
 - na podstawie ważnej legitymacji szkolnej;
 - studenci do ukończenia 26 roku życia na podstawie ważnej legitymacji studenckiej, wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie wieku studenta.
- 7 Bilety miesięczne imienne ogólnodostępne i szkolne mogą nabywać zbiorowo zakłady pracy dla swoich pracowników oraz szkoły i uczelnie dla uczniów i studentów.
- 8 Bilety miesięczne ogólnodostępne oraz szkolne wydawane są z ważnością na okres 1 miesiąca kalendarzowego, a w zależności od warunków lokalnych na określone linie, kursy, relacje.
- 9 Podróżny obowiązany jest okazać bilet obsłudze autobusu natychmiast po wejściu do autobusu.
- 10 Ceny biletów miesięcznych imiennych ogólnodostępnych normalnych i ulgowych w komunikacji zwykłej podane są w załączniku nr 3.
Cenę biletu miesięcznego ogólnodostępnego, ważnego na przejazdy autobusami, ustala się jako równowartość ceny 32 biletów jednorazowych normalnych lub ulgowych, obowiązujących w komunikacji dla danej odległości taryfowej przewozu.
- 11 W razie korzystania przez podróżnego, przy przejazdach „tam” lub „z powrotem” z innego środka komunikacji, bilet miesięczny może być wydany z ważnością na przejazd w jedną stronę. Za bilet taki pobiera się połowę ceny.
- 12 Jeżeli przejazdy w kierunku „tam” odbywają się inną trasą niż przejazdy w kierunku „z powrotem” do ustalenia ceny biletu miesięcznego przyjmuje się połowę sumy odległości przejazdu w obu kierunkach, przy czym opłatę za taki bilet pobiera się za taryfową odległość przewozu.
- 13 Dopuszcza się przejazd dłuższą relacją niż wskazana w biletie miesięcznym, po dokonaniu przez pasażera dopłaty w wysokości opłaty bagażowej.

- 14 W kursie pośpiesznym pasażer może korzystać z biletu miesięcznego na kurs zwykły po dokonaniu dopłaty w wysokości opłaty bagażowej.
- 15 Zwrotu należności za niewykorzystane bilety miesięczne dokonuje się tylko w przypadkach i na zasadach ustalonych w rozporządzeniach ministra właściwego do spraw transportu i regulaminie przewoźnika § 17.
- 16 Odstępowanie biletu miesięcznego innej osobie jest niedozwolone. W razie stwierdzenia, że z biletu miesięcznego korzysta inna osoba, aniżeli wymieniona na nim, osoba uprawniona do kontroli zatrzymuje bilet, a podróżnego traktuje jako jadącego bez ważnego biletu, stosując przepisy § 19 taryfy.

§ 7

Bilety na miejsca numerowane

Za zajęcie w autobusie określonego miejsca numerowanego, oznaczonego na bilecie na przejazd lub na oddzielnej miejscówce, nie pobiera się osobnych opłat.

§ 8

Zwrot należności za niewykorzystany bilet

Zwrot należności za niewykorzystany bilet określa § 17 regulaminu zarobkowego przewozu osób i rzeczy w krajowym transporcie autobusowym przewoźnika.

ROZDZIAŁ III

Postanowienia i opłaty za przewóz rzeczy (bagażu), psów, małych zwierząt i ptaków

§ 9

Przewóz rzeczy (bagażu)

- 1 Podróżny ma prawo przewieźć bezpłatnie rzeczy (bagaż podręczny), trzymany przez niego na kolanach lub dla rozmieszczenia którego podróżnemu wystarczy przestrzeń nad i pod miejscem, które zajmuje.
- 2 Za każdą sztukę rzeczy (bagażu), przewożonych przez podróżnego, których łączne wymiary przekraczają 110 cm oraz przewóz bagażu poza miejscami, określonymi w ust. 1, podróżny zobowiązany jest uiścić opłatę określoną w załączniku nr 4.
- 3 Rzeczy (bagaż) przewozi się na podstawie biletu bagażowego.
- 4 Podróżny- inwalida poruszający się przy pomocy wózka inwalidzkiego, ma prawo przewozić ten wózek inwalidzki bezpłatnie.
- 5 Tabela opłat zawiera ceny biletów za przewóz bagażu.

§ 10

Opłaty za przewóz psów

Za przewóz psa pobiera się opłatę jak za jedną sztukę rzeczy (bagażu), przewożonych przez podróżnego. Dotyczy to także małych psów, trzymany na rękach.

§ 11

Opłaty za przewóz innych małych zwierząt i ptaków

1. Za małe zwierzęta (oprócz psów) i ptaki, przewożone w autobusach na rękach podróżnego nie pobiera się żadnej opłaty
2. Za zwierzęta i ptaki, przewożone w klatkach i koszach pobiera się opłaty, zgodnie z przepisami § 9 taryfy.

ROZDZIAŁ IV

Postanowienia i opłaty dodatkowe

§ 12

Opląty dodatkowe

1. W razie stwierdzenia przez przewoźnika braku odpowiedniego dokumentu przewozowego osób lub bagażu (ważnego biletu), bądź dokumentu, uprawniającego do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego, podróżny obowiązany jest do uiszczenia należności przewozowych oraz opłaty dodatkowej, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 9 kwietnia 1999r. (Dz.U. Nr 38, poz 376).
2. Wysokość opłaty dodatkowej ustala się w następujący sposób:
 - 2a za przejazd bez ważnego biletu – jako 50- krotność ceny najtańszego biletu jednorazowego, normalnego, obowiązującego u danego przewoźnika;
 - 2b za naruszenie przepisów o zabieraniu ze sobą do środka transportowego zwierząt i rzeczy, a w szczególności:
 - za zabieranie ze sobą do środka transportowego zwierząt i rzeczy, za przewóz których taryfa przewiduje opłaty – bez uiszczenia tych opłat;
 - za zabieranie ze sobą do środka transportowego rzeczy wyłączonych z przewozu lub rzeczy, dopuszczonych do przewozu na warunkach szczególnych – bez zachowania tych warunków;jako 20 krotność ceny najtańszego biletu jednorazowego, normalnego, obowiązującego u danego przewoźnika.
3. W wypadku natychmiastowego uiszczenia opłaty dodatkowej lub najdalej w terminie 7 dni od daty wystawienia dokumentu, zobowiązującego do uiszczenia tej opłaty, wysokość opłat dodatkowych, ustalonych w sposób określony w ust. 2 pkt.a) i b), obniża się o 30 %.
4. Za spowodowanie zatrzymania lub zmiany trasy środka transportu bez uzasadnionej przyczyny – podróżny obowiązany jest uiścić opłatę dodatkową, ustaloną jako 150-krotność ceny najtańszego biletu jednorazowego, normalnego obowiązującego u danego przewoźnika.

§ 13

Opląty za uszkodzenie i zanieczyszczenie autobusu

Za uszkodzenie lub zanieczyszczenie autobusu pobiera się opłaty, ustalone na podstawie kosztów, obowiązujących w chwili powstania szkody.

PRZEPISY PORZĄDKOWE

I

OBOWIĄZKI PODRÓŻNEGO

1. Podróżny obowiązany jest przestrzegać przepisy komunikacji autobusowej PKS Sp. z o.o. w Gliwicach
2. Umowę przewozu podróżny zawiera przez nabycie biletu na całą trasę przejazdu. Umowę za przejazd zawiera się przed rozpoczęciem podróży.
3. W razie zgubienia lub zniszczenia biletu podróżny traci prawo do dalszego przejazdu. Wtórników biletów jednorazowych zgubionych lub zniszczonych nie wydaje się.
4. Bilet za przejazd i przewóz bagażu należy zachować przez cały czas jazdy autobusem i okazywać go na żądanie obsługi autobusu i organów kontroli.
5. Podróżny, który wsiada do autobusu bez ważnego biletu lub innego dokumentu, uprawniającego do przejazdu, obowiązany jest bez wezwania zakupić bilet.
6. W autobusie podróżny może nabyć bilet tylko podczas postoju autobusu.
7. Odpowiedzialność za brak biletu i przewóz bagażu autobusem spoczywa na podróżnym.

8. Podróżny obowiązany jest dbać o to, aby wsiąść do autobusu i wysiąść z niego na właściwym przystanku.
9. Podróżnemu nie wolno zajmować w autobusie miejsca już zajętego w widoczny sposób przez innego podróżnego.
10. Pierwszeństwo zajęcia miejsca w autobusie mają podróżni z ważnymi biletami lub innymi dokumentami, uprawniającymi do przejazdu.
11. W autobusach komunikacji dalekobieżnej i pośpiesznej podróżny ma obowiązek zająć miejsce oznaczone numerem, wpisanym w kasie biletowej lub w przedsprzedaży.
12. Podróżny, który zajmuje w autobusie miejsce oznaczone „dla inwalidy” lub „dla osoby z dzieckiem na ręku” obowiązany jest zwolnić to miejsce w przypadku zgłoszenia się osoby, uprawnionej do jego zajęcia, nie dotyczy to podróżnego, posiadającego bilet z numerem tego miejsca.
13. Numerowanie miejsc stosuje się tylko dla wsiadających na przystankach początkowych dla danego kursu.

II

PRAWA PODRÓŻNEGO

1. Podróżny z ważnym biletem ma prawo przejazdu w określonym autobusie na odcinku trasy podanym na bilecie, bez prawa przesiadania na przystankach pośrednich, za wyjątkiem kursów łączonych.
2. Prawo nabycia biletu i wejścia do autobusu poza kolejnością przysługuje:
 - inwalidom o widocznym kalectwie;
 - inwalidom I grupy za okazaniem legitymacji inwalidzkiej;
 - kobiecie ciężarnej;
 - osobom z dzieckiem na ręku;
 - osobom chorym na cukrzycę;
 - senatorom i posłom na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej;
 - osobom korzystającym z okresowych biletów służbowych.
3. Podróżny ma prawo zabrać ze sobą do autobusu rzeczy nie zagrażające bezpieczeństwu i porządkowi w transporcie i nie stwarzające możliwości wyrządzenia szkody podróżnym oraz nie narażające ich na niewygodę.
4. Bezpłatnie autobusem podróżny może przewozić rzeczy, mieszczące się w normach masy i rozmiarów, określonych w taryfie.
5. Rzeczy przekraczające normy, o których mowa powyżej, przewożone są za opłatą, jako bagaż pod opieką podróżnego.
6. W pomieszczeniach przeznaczonych dla podróżnych można przewozić małe zwierzęta pokojowe, jeżeli nie są uciążliwe dla podróżnych (np. z powodu hałasu lub zapachu), Przewożone zwierzęta powinny być umieszczone w odpowiednich opakowaniach (w koszach, w skrzyniach lub klatkach), zabezpieczających przed wyrządzeniem szkody.
7. W autobusie mogą być przewożone psy w liczbie nie większej niż jeden pies pod opieką osoby dorosłej pod warunkiem, że:
 - podróżny posiada ważny bilet dla psa;
 - podróżny posiada aktualne świadectwo szczepienia psa;
 - pies jest trzymany na smyczy i ma nałożony kaganiec.
8. W pomieszczeniach przeznaczonych dla podróżnych dozwolony jest przewóz tylko nie nabitej broni palnej, krótkiej myśliwskiej i sportowej. Przewożący ją podróżny powinien posiadać zezwolenie na jej posiadanie. W takim przypadku podróżny może przewozić także amunicję.
9. Ograniczeń, o których mowa w ust.8 nie stosuje się do broni palnej, przewożonej przez osoby uprawnione do jej noszenia ze względu na pełnione funkcje.

III

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Sprzedaż biletów kasy biletowe prowadzą wg. kolejności zgłaszania się podróżnych. W przypadku wzmożonego ruchu i odjazdów autobusów w niewielkich odstępach czasu w pierwszej kolejności prowadzona jest sprzedaż biletów na autobusy odjeżdżające wcześniej. W godzinach otwarcia kasy biletowej, kierowca ma prawo sprzedawać bilety w autobusie.
2. Na 5 minut przed odjazdem autobusu kasa biletowa może odmówić sprzedaży biletu wówczas, jeżeli w autobusie są jeszcze wolne miejsca i podróżny może nabyć bilet u kierowcy.
3. Osoby zagrażające bezpieczeństwu i porządkowi w autobusie oraz osoby uciążliwe dla innych podróżnych lub odmawiające zapłacenia należności za przewóz mogą być nie dopuszczone do przewozu lub usunięte z autobusu.
4. Kierowca obowiązany jest zatrzymywać autobus na przystankach przewidzianych rozkładem jazdy.
5. Kierowca obowiązany jest zatrzymać autobus, odjeżdżający z przystanku w celu zabrania spóźnionego podróżnego, jeżeli ten daje znaki wyrażające chęć jazdy tym autobusem.
6. Jeżeli ze względu na brak miejsc w autobusie nie może być zabranych więcej podróżnych, kierowca o tym fakcie informuje oczekujących na przystankach podróżnych ustnie lub za pomocą tablicy informacyjnej, umieszczonej w autobusie na widocznym miejscu.
7. W autobusie, wyposażonym w kasowniki, kierowca przypomina o obowiązku, miejscu i sposobie kasowania biletu.
8. W autobusach i na dworcach autobusowych obowiązuje zakaz palenia tytoniu.
9. Nie przestrzeganie zakazu palenia tytoniu w miejscach objętych zakazem podlega karze grzywny (ustawa z 09. Listopada 1995 r. – Dz. U. Nr 10, poz. 55)

IV

ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRZEWOŹNIKA

1. Przedsiębiorstwo odpowiada za szkodę, jaką podróżny poniósł wskutek przedwczesnego odjazdu autobusu lub opóźnienia przyjazdu autobusu oraz odwołania kursu autobusowego, jeżeli szkoda wynika z umyślnej winy lub rażącego niedbalstwa przewoźnika. Wszelkie reklamacje, dotyczące zwrotu całości pobranej opłaty za przejazd podróżny może załatwić w punkcie reklamacji biletów w kasie na dworcu autobusowym lub składając reklamację na piśmie w PKS Sp. z o.o. w Gliwicach, ul. Pionierów 8.
2. Podstawą do obliczenia zwracanej należności jest niewykorzystany bilet, zwrócony przewoźnikowi, zawierający oświadczenie niewykorzystania biletu. Przed odjazdem autobusu poświadczenie niewykorzystania biletu udziela dyżurny ruchu. W razie przerwy w jeździe potwierdzenie niewykorzystania biletu podróżny powinien uzyskać u kierowcy.

Załącznik nr 1

POSTANOWIENIA O PRZEJAZDACH BEZPŁATNYCH I ULGOWYCH

§ 1

Ogólne warunki stosowania opłat ulgowych

1. Realizacja uprawnień do bezpłatnych przejazdów lub korzystania z ulg (95 %, 78 %, 49 %, i 37%) od opłat normalnych uzależniona jest od spełnienia warunków, określonych w przepisach szczegółowych w tym zakresie.
2. Nie stosuje się równocześnie dwóch lub więcej ulg opłat za ten sam przewóz.

3. Ulgę stosuje się tylko przy nabyciu biletu. Po dokonaniu przewozu nie uwzględnia się żądań o zastosowaniu ulgi w drodze zwrotu części należności wpłaconej za bilet.
4. Jeżeli stosuje się ulgi uzależnione od okazania dokumentów ustalonych w przepisach szczegółowych o danej uldze, dokumenty te osoba uprawniona do ulgi zobowiązana jest okazać przy nabywaniu biletu ulgowego w autobusie i na żądanie organów kontrolnych, łącznie z biletem za przejazd.
5. Dokumenty uprawniające do przejazdu ulgowego muszą odpowiadać wszystkim warunkom, ustalonym w przepisach szczegółowych o danej uldze.
6. Jeżeli ulga przyznana jest na przejazd „tam” i z „powrotem” wykorzystanie ulgi najpierw na przejazd „z powrotem” uchyla jej ważność w kierunku powrotnym.
7. W razie nieprawidłowego korzystania z ulgi, podróżnego traktuje się jako jadącego bez ważnego biletu, stosując przepisy § 12 taryfy.

2

Bezpłatne i ulgowe przejazdy dzieci i nauczycieli

1. Do korzystania z ulgi 100% przy przejazdach na podstawie biletów jednorazowych uprawnione są dzieci w wieku do 4 lat, pod warunkiem nie korzystania przez dziecko z oddzielnego miejsca do siedzenia
(nie dotyczy komunikacji pośpiesznej za wyjątkiem linii Gliwice - Zakopane – Gliwice; Gliwice – Krynica Zdrój – Gliwice; Gliwice – Żywiec – Gliwice; Gliwice – Stronie Śląskie – Gliwice).
2. Do korzystania z ulgi 37 % przy przejazdach na podstawie biletów jednorazowych, uprawnione są dzieci w wieku powyżej 4 lat do rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej dotyczy komunikacji zwykłej i przyspieszonej
 - 2a wprowadza się ulgę handlową dla dzieci od 4 lat do rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej w wys. 50% w komunikacji pośpiesznej na liniach: Gliwice –Zakopane - Gliwice; Gliwice – Krynica Zdrój – Gliwice; Gliwice – Żywiec – Gliwice; Gliwice – Stronie Śląskie – Gliwice
 - 2b wprowadza się ulgę handlową 30% w komunikacji pośpiesznej na liniach: Gliwice – Zakopane – Gliwice; Gliwice – Wisła – Gliwice; Gliwice – Krynica Zdrój – Gliwice; Gliwice – Żywiec – Gliwice; Gliwice – Stronie Śląskie – Gliwice dla dzieci i młodzieży w okresie od rozpoczęcia odbywania obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego do ukończenia gimnazjum, szkoły ponad podstawowej lub ponad gimnazjalnej-publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia, oraz studentów do ukończenia 26 roku życia – na podstawie ważnej legitymacji szkolnej/studenckiej.
 - 2c Wprowadza się ulgę handlową 90% na bilety miesięczne i jednorazowe we wszystkich rodzajach komunikacji dla pracowników ich współmałżonków oraz dzieci własnych i przysposobionych w okresie od rozpoczęcia odbywania obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego do ukończenia gimnazjum, szkoły ponad podstawowej lub ponad gimnazjalnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia, oraz studentów do ukończenia 26 roku życia – na podstawie legitymacji pracowniczych oraz identyfikatorów dla członków ich rodzin.
3. Do korzystania z ulgi 78% przy przejazdach na podstawie biletów jednorazowych uprawnione są dzieci w wieku do 4 lat, dotyczy komunikacji zwykłej i przyspieszonej.
4. Do korzystania z ulgi w wysokości 49 % przy przejazdach na podstawie biletów imiennych miesięcznych szkolnych uprawnione są:
 - 4a dzieci i młodzież w okresie od rozpoczęcia odbywania obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego do ukończenia gimnazjum, szkoły ponad podstawowej lub ponad gimnazjalnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia na podstawie ważnej legitymacji szkolnej.

- 4b studenci do ukończenia 26 roku życia.
5. Do korzystania z ulgi w wysokości 37% przy przejazdach w komunikacji autobusowej zwykłej na podstawie biletów imiennych miesięcznych uprawnieni są:
- 5a nauczyciele szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponad podstawowych i ponad gimnazjalnych- publicznych lub niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych;
- 5b nauczyciele akademicy
6. Realizację uprawnień do przejazdów bezpłatnych lub ulgowych dzieci i młodzieży uzależnia się od okazania dokumentu, umożliwiającego stwierdzenie wieku podróźnego oraz potwierdzającego uprawnienia do korzystania z w/w ulg, a w szczególności :
- książeczki zdrowia dziecka;
 - dowodu osobistego jednego z rodziców;
 - paszportu
 - ważnej legitymacji szkolnej lub studenckiej;
 - legitymacji nauczyciela lub nauczyciela akademickiego wg wzoru określonego przez Ministra Edukacji Narodowej.

§ 3

Ulgowe przejazdy dla osób niewidomych, ociemniałych, niepełnosprawnych i inwalidów.

1. Do korzystania z ulgi w wysokości 95% przy przejazdach na podstawie biletów jednorazowych uprawniony jest przewodnik lub opiekun, towarzyszący w podróży osobie niewidomej lub niezdolnej do samodzielnej egzystencji oraz przewodnik lub opiekun, towarzyszący w podróży inwalidzie wojennemu, zaliczonemu do I grupy inwalidów.
2. Do korzystania z ulgi w wysokości 78% przy przejazdach autobusowych uprawnione są następujące osoby:
 - 2a dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne (dzieci do ukończenia 24 roku życia lub studenci do ukończenia 26 roku życia) – na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych;
 - 2b jedno z rodziców lub opiekun dzieci i młodzieży dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych- na podstawie biletów jednorazowych.

Uprawnienie to obejmuje wyłącznie przejazd z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnienie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno- wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, a także na turnus rehabilitacyjny – i z powrotem.
3. Do korzystania z ulgi w wysokości 78% przy przejazdach na podstawie biletów jednorazowych uprawnieni są inwalidzi wojenni, zaliczeni do I grupy inwalidów.
4. Do korzystania z ulgi w wysokości 49% przy przejazdach w komunikacji autobusowej zwykłej na podstawie biletów jednorazowych, uprawnione są osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji.

Osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji – to osoby całkowicie niezdolne do pracy oraz niezdolne do samodzielnej egzystencji, w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albo posiadające znaczny stopień niepełnosprawności, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, bądź inwalidów I grupy, jeżeli orzeczenie o zaliczeniu do I grupy inwalidzkiej nie utraciło mocy.

5. Do korzystania z ulgi w wysokości 37% przy przejazdach w komunikacji autobusowej innej niż zwykła na podstawie biletów jednorazowych uprawnione są osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji
6. Do korzystania z ulgi w wysokości 37% przy przejazdach na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych są uprawnione osoby niewidome, jeśli nie są uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji.
7. Do korzystania z ulgi w wysokości 37% przy przejazdach na podstawie biletów jednorazowych uprawnieni są wszyscy inwalidzi wojenni z zastrzeżeniem ust.3.
8. Realizację uprawnień do przejazdów ulgowych dla osób niewidomych, ociemniałych, niepełnosprawnych i inwalidów uzależnia się od okazania dokumentu, umożliwiającego stwierdzenie wieku podróżnego i potwierdzającego fakt wystąpienia danego inwalidztwa, a w szczególności :
 - legitymacji Polskiego Związku Niewidomych;
 - legitymacji Polskiego Związku Głuchych;
 - legitymacji Związku Ociemniałych Żołnierzy Rzeczypospolitej Polskiej
 - legitymacji szkolnej wystawionej przez Szkołę Specjalną;
 - legitymacji szkolnej lub studenckiej z legitymacją Krajowego Komitetu Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym Ruchowo przy Zarządzie Głównym Towarzystwa Przyjaciół Dzieci;
 - duplikatu zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia dziecka dla ustalenia zasiłku pielęgnacyjnego;
 - zaświadczenia, wydanego dla rodzica lub opiekuna przez szkołę specjalną lub ogólnodostępną, bądź przez placówkę opiekuńczo-wychowawczą, ośrodek rehabilitacji lub lecznicy, określającego relację przejazdu na trasie szkoła/ zakład/ ośrodek-miejsce zamieszkania lub miejsce pobytu;
 - książki inwalidy wojennego;
 - książki inwalidy wojennego, stwierdzającej inwalidztwo I grupy (znaczny stopień niepełnosprawności);
 - dla osób nie zrzeszonych- dokumentów, stwierdzających fakt wystąpienia inwalidztwa łącznie z dowodem tożsamości z fotografią;
 - orzeczenia komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzającego fakt zaliczenia do I grupy inwalidów lub posiadającego znaczny stopień niepełnosprawności;
 - orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej, służby zdrowia MSW i służby więziennej z wpisem „Inwalida I grupy” (znaczny stopień niepełnosprawności);
 - legitymacji emeryta/ rencisty wojskowego, MSW, służby więziennej z wpisem „Inwalida I grupy”(znaczny stopień niepełnosprawności);
 - dla opiekunów i przewodników- na podstawie dokumentów osoby niepełnosprawnej;

§ 4

Ulgowe przejazdy funkcjonariuszy straży granicznej, celnych, policji, żołnierzy oraz wojskowych organów porządkowych, podczas wykonywania czynności służbowych

1. Do korzystania z ulgi w wysokości 78 % przy przejazdach na podstawie biletów jednorazowych uprawnieni są:
 - a)umundurowani funkcjonariusze Straży Granicznej w czasie wykonywania czynności służbowych, związanych z ochroną granicy państwowej, a także w czasie konwojowania osób zatrzymanych, służby patrolowej oraz wykonywania czynności związanych z kontrolą ruchu granicznego;
 - b)funkcjonariusze celni w czasie wykonywania czynności służbowych kontroli celnej w ruchu granicznym;
 - c)umundurowani funkcjonariusze Policji w czasie konwojowania osób zatrzymanych lub chronienia mienia, przewożenia poczty specjalnej, służby patrolowej oraz udzielania pomocy lub asystowania przy czynnościach organów egzekucyjnych;
 - d)żołnierze Żandarmerii Wojskowej oraz wojskowych organów porządkowych, wykonujący czynności urzędowe patrolowania i inne czynności służbowe w środkach transportu

zbiorowego;

e) żołnierze odbywający niezawodową służbę wojskową, z wyjątkiem służby okresowej i nadterminowej oraz osoby, spełniające obowiązek tej służby w formach równorzędnych.

2. Realizację uprawnień do przejazdów ulgowych dla funkcjonariuszy straży granicznej, celnych, policji, żołnierzy oraz wojskowych organów porządkowych, wykonujących czynności służbowe uzależnia się od okazania dokumentu, potwierdzającego uprawnienia do korzystania z ulgi, a w szczególności :

legitymacji służbowych oraz zaświadczenia (na okaziciela) o wykonywaniu określonych czynności służbowych, wystawionego przez właściwego komendanta oddziału Straży Granicznej;

legitymacji służbowych oraz zaświadczenia (na okaziciela) o wykonywaniu określonych czynności służbowych, wystawionego przez Głównego Prezesa Urzędu Celnego albo dyrektorów urzędów celnych;

legitymacji służbowych oraz zaświadczenia (na okaziciela) o wykonywaniu określonych czynności służbowych, wystawionego przez właściwego komendanta wojewódzkiego Policji;

legitymacji służbowych oraz zaświadczenia (na okaziciela) o wykonywaniu określonych czynności służbowych, wystawionego przez Komendanta Głównej Żandarmerii Wojskowej, albo Dowódcę Samodzielnego Oddziału Żandarmerii przy Dowództwie Nadwiślańskich Jednostek Wojskowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

§ 5

Ulgowe przejazdy dla kombatantów oraz niektórych osób, będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego

1. Do korzystania z ulgi w wysokości 37 % przy przejazdach na podstawie biletów jednorazowych uprawnieni są kombatanci oraz osoby będące ofiarami represji wojennych oraz okresu powojennego: emeryci, renciści i inwalidzi oraz osoby pobierające uposażenie w stanie spoczynku lub uposażenie rodzinne.
2. Realizację uprawnień do przejazdów ulgowych dla osób wymienionych w ust. 1 uzależnia się od dokumentów potwierdzających uprawnienia do w/w ulgi, a w szczególności: legitymacji kombatanta, wydanej przez Związek Bojowników o Wolność i Demokrację;

legitymacji kombatanta, wydanej przez Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych;

legitymacji kombatanta, wydanej przez Urząd ds. Kombatantów;

zaświadczenia o uprawnieniach kombatanckich, wydanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej;

zaświadczenia o uprawnieniach kombatanckich, wydanego przez Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych;

zaświadczenia o uprawnieniach kombatantów i osób represjonowanych, wydanego przez Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych;

zaświadczeń i legitymacji, wystawionych po 1 maja 1987 r. Przez w/w organizacje i urzędy dla wdów i wdowców, pozostałych po kombatanta

§ 6

Bezpłatne przejazdy senatorów i posłów Rzeczypospolitej Polskiej

Senatorowie i posłowie Rzeczypospolitej Polskiej korzystają z bezpłatnych przejazdów autobusowych za okazaniem legitymacji senatorskiej lub poselskiej.